

Nr 2 A.

Godkänd av första kammaren den 26 februari 1924.
Godkänd av andra kammaren den 26 februari 1924.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1924—1925 under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.
(Statsutskottets utlåtande nr 2.)

Till Konungen.

Departementet.

1:o) Uti den till riksdagen den 2 januari 1924 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1924—1925 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å andra huvudtiteln, innefattande anslagen till justitiedepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över justitiedepartementensärenden nämnda dag) att till avlönande av en handsekreterare åt statsministern för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag å 4,000 kronor.

Riksdagen har med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag till avlönande av en *handsekreterare åt statsministern* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag å 4,000 kronor.

Lagberedningen m. m.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) *dels* att för fortsatt uppehållande av lagberedningens verksamhet för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra reservationsanslag å 55,000 kronor, *dels ock* att för beredande

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 14 saml. Nr 2 A.

av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till lagberedningens personal för samma budgetår anvisa ett extra förslagsanslag å 6,500 kronor.

I likhet med Eders Kungl. Maj:t har riksdagen ansett lämpligt, att utgifterna för dyrtidstilläggsersättning åt lagberedningens personal särskiljas från utgifterna i övrigt för lagberedningens verksamhet, och att sålunda särskilda anslag för berörda ändamål upptagas i riksstaten. Mot det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslaget för fortsatt uppehållande av lagberedningens verksamhet har riksdagen icke haft något att erinra och har riksdagen likaledes funnit sig böra anvisa det av Eders Kungl. Maj:t för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning åt ifrågavarande personal begärda anslaget. Att frågan om dyrtidstillägg för nästkommande budgetår för statens befattningshavare icke varit föremål för riksdagens prövning, har riksdagen sålunda, med hänsyn särskilt till sistberörda anslags natur och ringa storlek, ansett icke böra föranleda till uppskov med beviljande av detsamma. Givetvis förutsätter riksdagen, att samma grunder för dyrtidstilläggs åtnjutande komma att tillämpas å lagberedningens personal som å statens befattningshavare i övrigt.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels för fortsatt uppehållande av lagberedningens verksamhet för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra reservationsanslag å 55,000 kronor,

dels ock för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till lagberedningens personal för samma budgetår anvisat ett extra förslagsanslag å 6,500 kronor.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) *dels* att för fortsatt uppehållande av processkommissionens verksamhet för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra reservationsanslag å 89,500 kronor, *dels ock* att för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till processkommissionens personal för samma budgetår anvisa ett extra förslagsanslag å 4,500 kronor.

Vid anmälan av förevarande anslagsäskanden har departementschefen, efter att hava redogjort för det av processkommissionen hittills bedrivna arbetet, anför, att det syntes honom försiktigast, att någon ändring i kommissionens arbetsplan icke företoges, utan att kommissionen finge, såsom ursprungligen avsetts, i ett sammanhang avgiva principbetänkande angående rättegångsreformen, innefattande såväl domstolsväsendet och straffprocessen som civilprocessen. Det härav förorsakade dröjsmålet med betänkandets avgivande har syntes departementschefen ej behöva bliva så särdeles stort. Departementschefen har ock ansett det vara uppenbart, att utarbetandet av det principbetänkande angående alla delar av civilprocessen, som i varje fall borde avgivas, skulle komma att taga mindre tid, om det finge ske i ett sammanhang, än om arbetet skulle splittras i särskilda delar. Synnerlig vikt borde ock fästas därvid, att den för en blivande granskning av de

föreslagna nya grunderna nödiga översikten av reformfragan svärligen kunde vinnas annorledes än genom att principbetänkandet finge omfatta processreformen i dess helhet. Den av processkommissionen förordade ordningen för arbetets bedrivande har därför synts departementschefen vara den, som vore bäst ägnad att föra den stora och viktiga frågan framåt. Tillses borde dock, att betänkandet ej gjordes mera omfattande än som av omständigheterna påkallades. I följd härav borde med den ifrågasatta undersökningen angående ett särskilt genomförande av en straffprocessreform anstå, till dess principbetänkandet i dess helhet föreläge.

Den sålunda av departementschefen angivna arbetsordningen för processkommissionen sammanfaller med den, för vilken sistlidet års riksdag uttalade sig. Riksdagen har därför bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag såväl i vad detsamma avser arbetets fortsatta bedrivande som anvisandet av härför äskade anslag.

Vad särskilt angår anslaget till dyrtidstilläggsersättning åt kommissionens ledamöter och sekreterare, får riksdagen hänvisa till vad riksdagen under nästföregående punkt anført i fråga om motsvarande anslag till lagberedningens personal.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels för fortsatt uppehållande av processkommissionens verksamhet för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra reservationsanslag å 89,500 kronor,

dels ock för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till processkommissionens personal för samma budgetår anvisat ett extra förslagsanslag å 4,500 kronor.

4:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) *dels* att till bestridande av kostnaderna för fortsatt utredning av jordförhållandena i Kopparbergs län (den s. k. dalautredningen) för budgetåret 1924—1925 bevilja ett extra reservationsanslag å 62,000 kronor, *dels ock* att för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till utredningens personal för samma budgetår anvisa ett extra förslagsanslag å 4,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag har riksdagen funnit sig kunna bifalla. Vad dyrtidstilläggsanslaget beträffar, synes sålunda av skäl, som anförts i fråga om motsvarande anslag för lagberedningens och processkommissionens personal, ett uppskov med beviljandet av detsamma enligt riksdagens mening icke vara nödigt.

Riksdagen har alltså,

dels till bestridande av kostnaderna för fortsatt utredning av jordförhållandena i Kopparbergs län (den s. k. dalautredningen) för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra reservationsanslag å 62,000 kronor,

dels ock för beredande av dyrtidstillägg motsvarande ersättning till utredningens personal för samma budgetår anvisat ett extra förslagsanslag å 4,000 kronor.

Rättsskipningen.

5:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit (punkt 5) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till avlönande av en *extra expeditionsvakt vid högsta domstolen* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag å 2,364 kronor.

6:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 6) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för *tillfällig förstärkning av nedre justitierevisionens arbetskrafter* med fyra tillförordnade revisionssekreterare, en tillförordnad protokollssekreterare, en amanuens och två tillförordnade skrivbiträden för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag å 54,250 kronor.

7:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 7) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till avlönande av en *extra expeditionsvakt i nedre justitierevisionen* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag å 2,364 kronor.

8:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 8) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för avlönande av en *extra ledamot i Svea hovrätt* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag å 8,580 kronor.

9:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit (punkt 9) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till avlönande av en *förste amanuens å krigshovsrättsavdelningen i Svea hovrätt* för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra anslag å 4,104 kronor.

10:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 10) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till avlönande av en *extra expeditionsvakt i Svea hovrätt* för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra anslag å 2,364 kronor.

11:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11) har riksdagen minskat det i riksstaten uppförda ordinarie anslaget till *justitiestat under Göta hovrätt* från dess nuvarande belopp, 284,513 kronor, med 5,700 kronor till 278,813 kronor.

12:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 12) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *personligt avlöningstillägg åt kontorsbiträdet å advokatfiskalsexpeditionen i Göta hovrätt J. M. Håkansson* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag å 400 kronor.

13:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13) har riksdagen för *tillfällig förstärkning av hovrätternas arbetskrafter* för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra anslag å 157,200 kronor.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14) att till avlönande av civil personal vid regements- och stationskrigsrätterna för budgetåret 1924—1925 bevilja ett extra anslag å 130,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts framställning, får alltså anmäla, att riksdagen till avlönande av *civil personal vid regements- och stationskrigsrätterna* för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra anslag å 130,000 kronor.

15:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15) har riksdagen minskat det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till *arvoden åt civil personal vid särskilda krigsrätter m. m.* från dess nuvarande belopp, 25,000 kronor, med 15,000 kronor till 10,000 kronor.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16) att till bestridande av vissa bidrag till kostnaderna för domsagornas förvaltning, i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som finnas upptagna i en av Eders Kungl. Maj:t den 22 juni 1920 utfärdad stadga i ämnet, nr 343, för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag å 500,000 kronor.

Under förevarande punkt har departementschefen till behandling upptagit ett ärende om prolongation av vissa övergångsbestämmelser i förutnämnda domsagostadga av den 22 juni 1920.

Enligt 24 § första stycket i denna stadga fordras för behörighet att hålla allmänt tingssammanträde, förutom ett och ett halvt års tjänstgöring såsom biträde hos häradshövding, alternativt att hava under sex rättegångsdagar eller tre allmänna tingssammanträden handlagt sådana mål och ärenden, som få upptagas å tingssammanträde med tremansnämnd. Innebörden av stadgandet i andra stycket av samma paragraf är åter att, sedan tingsmyndigt biträde hållit tre allmänna tingssammanträden, fortsatt förordnande att hålla dylika sammanträden icke kan meddelas honom, förrän han tjänstgjort i hovrätt och där erhållit åtminstone fiskalsförordnande.

I 48 § femte stycket av stadgan förordnades ursprungligen, att den, som fyllt 25 år samt ett och ett halvt år efter examen tjänstgjort såsom biträde åt häradshövding, finge, utan hinder av vad i 24 § första och andra styckena vore föreskrivet, intill utgången av juni månad 1923 förordnas att förvalta häradshövdingämbete och hålla allmänt tingssammanträde.

I anledning av framställning av föreningen Sveriges häradshövdingar förordnade emellertid Eders Kungl. Maj:t genom kungörelse den 23 mars 1923

(nr 42), att vad i 48 § femte stycket vore stadgat angående undantag från tillämpningen av 24 § första och andra styckena i samma stadga skulle äga fortsatt giltighet beträffande första stycket intill utgången av år 1923 och beträffande andra stycket intill utgången av juni månad 1924.

I skrivelse den 16 november 1923 har föreningen Sveriges härads-hövdingar väckt förslag om ytterligare prolongation av nämnda bestämmelser i 48 § i domsagostadgan. Föreningen anhöll, att Eders Kungl. Maj:t måtte utfärda sådant förordnande att vad i 48 § femte stycket i domsagostadgan vore föreskrivet angående undantag från tillämpningen av 24 § första och andra styckena i samma stadga skulle äga fortsatt giltighet utöver de i kungörelsen i ämnet den 23 mars 1923 bestämda tider.

Genom beslut den 21 december 1923 har Eders Kungl. Maj:t avslagit härads-hövdingeföreningens berörda framställning om ytterligare uppskov med tillämpningen av *första* stycket av 24 § i domsagostadgan. Därvid föreskrev emellertid Eders Kungl. Maj:t, att den, som före den 1 januari 1924 enligt dittills gällande bestämmelser blivit behörig till förordnande att med vidsträcktare befogenhet, än i 23 § i domsagostadgan sägs, förvalta härads-hövdingämbete, skulle, utan hinder av vad i 24 § första stycket i stadgan funnes föreskrivet, kunna jämväl efter 1923 års utgång erhålla sådant förordnande. Till häradshövdingeföreningens framställning om förlängt uppskov jämväl efter utgången av nästkommande juni månad med tillämpningen av *andra* stycket av 24 § har Eders Kungl. Maj:t ännu ej intagit ståndpunkt. Departementschefen har emellertid nu uttalat sig i frågan och därvid såsom sin åsikt framhållit, att stadgandet icke lämpligen borde träda i tillämpning den 1 nästkommande juli. Då domsagostadgans bestämmelser varit föremål för riksdagens prövning i samband med tidigare beviljande av det anslag, varom nu är fråga, har dock ett ytterligare uppskov icke lämpligen ansetts böra meddelas, utan att riksdagen förut erhållit tillfälle att uttala sig.

Mot vad departementschefen anfört i fråga om uppskov med tillämpning av bestämmelsen i andra stycket av 24 § i domsagostadgan har riksdagen icke haft något att erinra.

Vad angår det av Eders Kungl. Maj:t under denna punkt äskade anslaget har riksdagen funnit sig böra anvisa detsamma. Dock vill riksdagen betona angelägenheten av att med statsmedel avlönade juridiska biträden icke anställas å domsagekanslierna i större utsträckning än som befinnes vara av omständigheterna oundgängligen påkallat.

Riksdagen har alltså till bestridande av vissa *bidrag till kostnaderna för domsagornas förvaltning*, i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som finnas upptagna i en av Eders Kungl. Maj:t den 22 juni 1920 utfärdad stadga i ämnet, nr 343, för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra förslagsanslag å 500,000 kronor.

17:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17) har riksdagen till *partiell löneförbättring för häradshövdingarna* för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra anslag av 200,300 kronor.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att till bestridande av årsarvoden åt vattenrättsdomare, vattenrättsingenjörer och vattenrättssekreterare så ock av gottgörelse åt vid vattendomstolarna anställda amanuenser samt av vikariatsersättning under semester för vattenrättsdomare och vattenrättssekreterare för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra anslag å 180,000 kronor.

Med hänsyn till vikten av att rättsskipningen å det område, varom nu är fråga, skyndsamt tillgodoses, har riksdagen ansett möjlighet böra beredas vattendomstol att i fall av trängande behov erhålla ytterligare under vederbörande vattenrättsdomare sorterande arbetskraft. Att, på sätt Eders Kungl. Maj:t föreslagit, härav föranledda kostnader skulle belasta ordinarie förslagsanslaget till domare, vittnen och parter, har riksdagen emellertid icke funnit lämpligt, utan torde kravet å ytterligare anslag för ändamålet böra tillgodoses genom höjning av nu förevarande anslag. Denna höjning har synts riksdagen kunna begränsas till 5,000 kronor.

Riksdagen vill i detta sammanhang ock uttala önskvärldheten av, att Eders Kungl. Maj:t snarast möjligt tager under omprövning, huruvida icke genom organisatoriska förändringar i vattendomstolarnas verksamhet kostnaderna för dessa må kunna för framtiden nedbringas.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen till bestridande av *årsarvoden åt vattenrättsdomare, vattenrättsingenjörer och vattenrättssekreterare så ock av gottgörelse åt vid vattendomstolarna anställda amanuenser samt av vikariatsersättning under semester för vattenrättsdomare och vattenrättssekreterare m. m.* för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra anslag å 185,000 kronor.

19:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 19) att

dels medgiva, att från det i riksstaten upptagna ordinarie förslagsanslaget till domare, vittnen och parter må, efter Eders Kungl. Maj:ts närmare bestämmande, utbetalas ersättningar till vid vattendomstolarna anställda biträdande vattenrättssekreterare,

dels medgiva, att från nämnda anslag även må, likaledes efter Eders Kungl. Maj:ts närmare bestämmande, bestridas ersättningar till sådana skrivbiträden, vilkas anställande i särskilt arbetstygda domsagor kunna påkallas på grund av meddelad föreskrift om uppläggande för viss del av dylik domsaga av fastighetsböcker såsom för stad,

dels ock höja samma anslag från dess nuvarande belopp, 550,000 kronor, med 200,000 kronor till 750,000 kronor.

Vidkommande Eders Kungl. Maj:ts förslag angående ytterligare anlitande av förevarande anslag för ersättningar till vid vattendomstolarna anställd personal får riksdagen hänvisa till vad riksdagen under nästföregående punkt härutinnan anfört, och har riksdagen på grund av den ståndpunkt, riksdagen till denna fråga intagit, funnit det äskade anslaget här kunna nedsättas med 10,000 kronor.

Vad Eders Kungl. Maj:t i övrigt under förevarande punkt föreslagit, har riksdagen — om ock icke utan tvekan beträffande förslaget om anlitande av anslaget, varom nu är fråga, för bestridande av ersättningar åt skrivbiträden i vissa domsagors kanslier — ansett sig kunna bifalla.

Riksdagen har alltså i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag *dels* medgivit att från det i riksstaten upptagna ordinarie förslagsanslaget till *ersättning åt domare, vittnen och parter* må, efter Eders Kungl. Maj:ts närmare bestämmande, bestridas ersättningar till sådana skrivbiträden, vilkas anställande i särskilt arbetstyngda domsagor kunna påkallas på grund av meddelad föreskrift om uppläggande för viss del av dylik domsaga av fastighetsböcker såsom för stad;

dels ock höjt samma anslag från dess nuvarande belopp, 550,000 kronor med 190,000 kronor till 740,000 kronor.

20:o På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 20) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till bestridande av *kostnader för övervakning av villkorligt dömda* för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra förslagsanslag å 25,000 kronor.

21:o Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 21) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till bestridande av *understöd åt offentliga rättshjälpsanstalter* i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som finnas angivna i statsrådsprotokollet över justitiedepartementensärenden den 12 april 1918 samt i ämnet den 12 september 1919, nr 639, utfärdad kungörelse med därvid fogat normalreglemente för dylik anstalt, för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra förslagsanslag å 50,000 kronor.

22:o I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22) har riksdagen minskat det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till *medikolegala besiktningar* från dess nuvarande belopp, 16,200 kronor, med 4,200 kronor till 12,000 kronor.

23:o Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 23) har riksdagen minskat det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till *ersättning åt personer, menigheter och allmänna inrättningar för dem genom nya strafflagens införande frångångna bötesandelar* från dess nuvarande belopp, 24,300 kronor, med 1,300 kronor till 23,000 kronor.

24:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 24) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till understöd för fortsatt utgivande av »Nytt juridiskt arkiv Avd. I. Tidskrift för lagskipning» och »Nytt juridiskt arkiv, Avd. II. Tidskrift för lagstiftning m. m.» för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra anslag å 8,000 kronor.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25) att till bestridande av kostnaderna för utgivande av regeringsrättens årsbok för budgetåret 1924—1925 bevilja ett extra förslagsanslag å 16,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså till bestridande av kostnaderna för utgivande av regeringsrättens årsbok för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra förslagsanslag å 16,000 kronor.

Fångvården.

26:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26) att dels förklara, att i fråga om de för fångvårdsstaten avsedda ordinarie befattningar den ändring skall från och med budgetåret 1924—1925 vidtagas, att antalet direktörer av 3:e klass, avlöningsgrad B. 15, minskas från sexton till femton;

dels godkänna det av departementschefen framlagda förslaget till ordinarie avlöningsstat för fångvårdsstyrelsen och fångvårdsstaten att äga tillämpning från och med budgetåret 1924—1925;

dels ock minska det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till fångvården från dess nuvarande belopp, 4,200,000 kronor, med 360,000 kronor till 3,840,000 kronor.

Riksdagen som funnit sig böra bifalla vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit riksdagen, får alltså anmäla, att riksdagen

dels förklarat, att i fråga om de för fångvårdsstaten avsedda ordinarie befattningar den ändring skall från och med budgetåret 1924—1925 vidtagas, att antalet direktörer av 3:e klass, avlöningsgrad B. 15, minskas från sexton till femton,

dels godkänt det av departementschefen i statsrådsprotokollet över justitie-departementsärenden den 2 januari 1924 framlagda förslaget till ordinarie avlöningsstat för fångvårdsstyrelsen och fångvårdsstaten att äga tillämpning från och med budgetåret 1924—1925,

dels ock minskat det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till fångvården från dess nuvarande belopp, 4,200,000 kronor med 360,000 kronor till 3,840,000 kronor.

27:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27) har riksdagen minskat det i riksstaten upptagna ordinarie förslagsanslaget till *övergångsstat för fångvården* från dess nuvarande belopp, 24,000 kronor, med 1,000 kronor till 23,000 kronor.

28:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28) att till avlönande av en extra byrådirektör å fångvårdsstyrelsens arbetskontor för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag å 10,500 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har icke givit riksdagen anledning till annan erinran än att anslaget, i enlighet med vad sistlidet års riksdag beslutade i fråga om det för innevarande budgetår för ändamålet anvisade anslaget, upptagits utan särskild beteckning och sålunda erhållit natur av bestämt anslag i stället för förslagsanslag.

Riksdagen har, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till avlönande av en *extra byrådirektör å fångvårdsstyrelsens arbetskontor* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag å 10,500 kronor.

29:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till fångvårdsstyrelsens disposition för *understödjande av verksamheten till frigivna fångars skydd* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra reservationsanslag å 35,000 kronor.

Uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare.

30:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30) att *dels* godkänna det av departementschefen framlagda förslaget till ordinarie avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt å Bona att äga tillämpning från och med budgetåret 1924—1925;

dels ock minska det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till statens uppfostringsanstalt å Bona från dess nuvarande belopp, 311,000 kronor med 26,000 kronor till 285,000 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag, får alltså anmäla, att riksdagen

dels godkänt det av departementschefen i statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden den 2 januari 1924 framlagda förslaget till ordinarie avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt å Bona att äga tillämpning från och med budgetåret 1924—1925,

dels ock minskat det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till *statens uppfostringsanstalt å Bona* från dess nuvarande belopp, 311,000 kronor, med 26,000 kronor till 285,000 kronor.

31:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31) har riksdagen för *provisorisk förläggning till statens uppfostringsanstalt å Bona av statens*

uppfostringsanstalt å Venngarn för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra anslag å 25,000 kronor.

32:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 32) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *hyresersättning för anstalt, där minderåriga kvinnliga förbrytare, vilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, mottagas till uppfostran, ävensom till gottgörelse för bränsle, belysning, inventarier m. m. vid anstalten samt bidrag till avlöning åt personal för anstaltens skötsel* för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra anslag å 54,400 kronor.

33:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33) har riksdagen till *gottgörande av bespisning, beklädnad, läkar- och sjukvård åt minderåriga kvinnliga förbrytare, vilka enligt domstols förordnande mottagits vid allmän uppfostringsanstalt, ävensom utrustning vid elevs utskrivning från anstalten m. m.* för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra förslagsanslag å 35,000 kronor.

Diverse.

34:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att till fortsatt uppehållande av en särskild polisbyrå för övervakande av här i riket vistande utlänningar för budgetåret 1924—1925 bevilja ett extra anslag å 60,000 kronor.

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, får alltså anmäla, att riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till fortsatt *uppehållande av en särskild polisbyrå för övervakande av här i riket vistande utlänningar* för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra anslag å 60,000 kronor.

35:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 35) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för beredande av särskild *ersättning till häradsskrivare för röstlängders upprättande* för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra förslagsanslag å 80,000 kronor.

36:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36) att höja det i riksstaten under andra huvudtiteln upptagna ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m. från dess nuvarande belopp, 250,000 kronor, med 10,000 kronor till 260,000 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har höjt det i riksstaten under andra huvudtiteln upptagna ordinarie

förslagsanslaget till *skrivmaterialier och expenser, ved m. m.* från dess nuvarande belopp, 250,000 kronor, med 10,000 kronor till 260,000 kronor.

37:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 37) att minska det i riksstaten upptagna ordinarie förslagsanslaget till *Svensk författningssamling* från dess nuvarande belopp 150,000 kronor med 50,000 kronor till 100,000 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förvarande förslag och får alltså anmäla, att riksdagen minskat det i riksstaten upptagna ordinarie förslagsanslaget till *Svensk författningssamling* från dess nuvarande belopp, 150,000 kronor, med 50,000 kronor till 100,000 kronor.

38:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39) har riksdagen av det för bestridande av de på staten belöpande kostnaderna för första uppläggande av *fastighetsregister i städer och vissa andra samhällen* av 1917 års riksdag beviljade anslag å 750,000 kronor för budgetåret 1924—1925 såsom extra reservationsanslag anvisat 75,000 kronor.

39:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 40) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *understöd åt föreningen Skyddsvärnet* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag å 35,000 kronor.

40:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 41) har riksdagen sänkt det i riksstaten under andra huvudtiteln uppförda ordinarie reservationsanslaget till *kommittéer och utredningar genom sakkunniga* från dess nuvarande belopp, 250,000 kronor, med 110,000 kronor till 140,000 kronor.

Stockholm den 26 februari 1924.

Med undersätlig vördnad.